

Протокол № 6

засідання кафедри спорту і спортивних ігор
від 18 травня 2022 року

Присутні: зав. кафедри, к.фіз.вих., доцент Прозар М. В.,
к.фіз.вих., доцент Стасюк І. І.,
к.фіз.вих., доцент Гуска М. Б.,
к.п.н., доцент Козак Є. П.,
к.п.н., викладач Петров А. О.,
к.пед.н., ст. викладач Алексєєв О. О.,
к.фіз.вих., ст. викладач Стасюк В. А.,
ст. викладач Райтаровська І. В.,
викладач Мазур В. Й.,
ст. лаборант Петрова Ю. М.

Порядок денний:

1. Інформування про бібліотеку і доступні електронні ресурси для науково-педагогічних працівників.

Доповідає Валентина Чопик

2. Інформування НПП кафедри спорту і спортивних ігор щодо питання «Інформаційне та навчально-методичне забезпечення кафедри спорту і спортивних ігор для забезпечення освітніх компонентів професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступенів вищої освіти «бакалавр» та «магістр», які навчаються за освітньо-професійними програмами «Тренер з видів спорту» спеціальності 017 Фізична культура і спорт», яке слухалось на ректораті Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка 12 травня 2022 року.

Доповідає Микола Прозар

3. Підсумки проходження «Виробничої практики в ДЮСШ в групах початкової підготовки» та «Виробничої практики в ДЮСШ в групах попередньої та спеціалізованої базової підготовки» здобувачами вищої освіти 4 курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт заочної форми навчання.

*Доповідають Олександр Алексєєв
та Андрій Петров*

4. Підсумки проходження «Виробничої практики в ДЮСШ в групах спеціалізованої підготовки» здобувачами вищої освіти 1 курсу СВО «магістр» спеціальності 017 Фізична культура і спорт денної форми навчання.

Доповідає Микола Прозар

5. Результати профорієнтаційної роботи кафедри спорту і спортивних ігор у 2021-2022 навчальному році.

Доповідають НПП

6. Затвердження тематики курсових робіт зі спортивно-педагогічного вдосконалення здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня 4-го курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Доповідають НПП

7. Зміна теми кваліфікаційної роботи здобувача СВО «магістр» Олександра Снегова.

Доповідає Микола ПРОЗАР

8. Розгляд орієнтованого педагогічного навантаження на 2022-2023 навчальний рік.

Доповідає Микола Прозар

9. Затвердження результатів підвищення кваліфікації (стажування) НПП кафедри спорту і спортивних ігор.

Доповідають НПП

10. Особливості підготовки звіту про самооцінювання освітньої програми.

Доповідає Микола Прозар

11. Затвердження наскрізних програм практик (редакція 2022 року), здобувачів вищої освіти СВО «бакалавр» та «магістр» спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Доповідає Микола ПРОЗАР

12. Різне.

Слухали:

1. Інформування про бібліотеку і доступні електронні ресурси для науково-педагогічних працівників.

Виступили:

Валентина Чопик, провідний бібліотекар читального залу № 2.

Валентина Чопик повідомила, що фонд бібліотеки КПНУ імені Івана Огієнка багатогалузевий. Він налічує 1031156 примірників. Одним із підрозділів бібліотеки є читальний зал № 2, у фонді якого зберігається література з політико-економічних, соціальних, філософських, психолого-педагогічних дисциплін, фізичної культури, фізичної реабілітації та періодичні видання.

Всього фонд ч/з №2 налічує 41313 примірників документів. З них книг – 22577 та періодичних видань 18736.

Для факультету фізичної культури за останні три роки у ч/з №2 надійшло 34 примірника:

- у 2020 р. надійшло 14 примірників;
- у 2021 р. надійшло 6 примірників;
- у 2022 р. надійшло 14 примірників:

Періодичні видання Факультет фізичної культури

№ п/п	Назва видання	Періодичність виходу	Газета / Журнал	Місце збереження
•	Здоров'я та фізична культура 	12 на рік	газета	ч.з. № 2 голов. корпусу
•	Теорія та методика фізичного виховання 	4 на рік	журнал	ч.з. № 2 голов. корпусу
•	Український кардіологічний журнал	6 на рік	журнал	ч.з. № 2 голов. корпусу

				
<ul style="list-style-type: none"> Український медичний часопис 		6 на рік	журнал	ч.з. № 2 голов. корпусу
<ul style="list-style-type: none"> Фітотерапія. Часопис 		4 на рік	журнал	ч.з. № 2 голов. корпусу
<ul style="list-style-type: none"> Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві 		4 на рік	журнал	ч.з. № 2 голов. корпусу

Детальніше з надходженнями до бібліотеки можна ознайомитись на сайті бібліотеки library.kpnu.edu.ua у рубриці «Нові надходження. Інформаційний бюлетень» <https://library.kpnu.edu.ua/category/novi-nadhodzhennya-do-biblioteki/>.

- Сайт бібліотеки університету: <https://library.kpnu.edu.ua/>

Є точкою доступу до інформаційних ресурсів бібліотеки, вітчизняних та світових баз даних. На ньому можна ознайомитись з історією книгозбірні; основними нормативними документами бібліотеки; підготовленими бібліографічними оглядами, віртуальними виставками, каталогами книжкових виставок; знайти приклади оформлення бібліографічних списків літератури; ознайомитись з новими надходженнями до фонду бібліотеки та іншою інформацією.

Через сайт бібліотеки можна скористатися «Віртуальною бібліотечною довідкою» або [«Віддаленим визначення індексів УДК і ББК»](#) для отримання класифікаційного індексу УДК або ББК до наукових публікацій, заповнивши форму.

- Електронний каталог: <https://library.kpnu.edu.ua/ufd/>

Дає можливість здійснювати швидкий і якісний пошук літератури за різними параметрами, як наприклад: автор, назва документа, рік видання, мова, вид документа (книга, рукопис, збірник, дисертація, автореферат, журнал тощо), перевірити наявність електронної версії документа, переглянути місце збереження документа, ознайомитись з новими надходженнями до бібліотеки та переліком рекомендованої літератури до навчальних дисциплін.

Станом на 1 травня 2022 р. містить інформацію про 311592 документів.

- Електронний архів К-ПНУ ім. І. Огієнка:

<http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/>

Забезпечує доступ до електронних документів наукових та освітніх матеріалів, дипломних робіт (проектів) студентів К-ПНУ ім. Івана Огієнка. Для архівування документів в інституційному репозитарії надсилайте їх на e-mail адресу читального залу електронної бібліотеки biblio_comp@kpnu.edu.ua.

Архів представлений розділами та колекціями, тематичний склад яких визначається відповідно до наукового та освітнього процесів університету. До репозитарію можуть бути занесені академічні тексти, а саме: дисертації, кваліфікаційні випускні роботи, наукові видання, звіти у сфері наукової та науково-технічної діяльності, депоновані наукові роботи, підручники, навчальні посібники, інші матеріали наукового та освітнього характеру (далі – твори), які є завершеними творами не тимчасового призначення.

БІБЛІОТЕКА ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДОСТУП ДО:

Наукометричних баз даних

- **Scopus** – URL: <https://www.scopus.com/search/form.uri?display=basic>
- **Web of Science** – URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/basic-search>

Університету надано безкоштовний доступ до повнотекстових електронних ресурсів, які доступні в межах проєкту Research4Life. Доступ триватиме до 6 жовтня 2022 року.

Перелік безкоштовних бази даних наукових видань (іноземні) доступний за покликанням: <https://library.kpnu.edu.ua/2016/06/10/bazy-danyh-naukovyh-vydan-inozemni/>.

Більш детальна інформація буде надіслана кожному на електронну пошту.

Слухали:

2. Інформування НПП кафедри спорту і спортивних ігор щодо питання «Інформаційне та навчально-методичне забезпечення кафедри спорту і спортивних ігор для забезпечення освітніх компонентів професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступенів вищої освіти «бакалавр» та «магістр», які навчаються за освітньо-професійними програмами «Тренер з видів спорту» спеціальності 017 Фізична культура і спорт»», яке слухалось на ректораті Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка 12 травня 2022 року.

Виступили:

Прозар Микола, завідувач кафедри, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

12 травня 2022 року відповідно до плану роботи ректорату Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка доповідав з питання: «Інформаційне та навчально-методичне забезпечення кафедри спорту і спортивних ігор для забезпечення освітніх компонентів професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступенів вищої освіти «бакалавр» та «магістр», які навчаються за освітньо-професійними програмами «Тренер з видів спорту» спеціальності 017 Фізична культура і спорт»».

Розробив доповідь та мультимедійну презентацію. У своїй доповіді особливу увагу звернув на наповнення сайту кафедри відповідною публічною інформацією, а саме:

- наявність затверджених ОПП;
- наявність проектів ОПП та пропозицій стейкхолдерів;
- наявність робочих програм та силабусів ОК на 2021-2022 н.р.
- наявність силабусів ВОК на 2022-2023 н.р.;
- наявність наскрізних та робочих програм практичної підготовки.
- наявність програм атестації здобувачів вищої освіти СВО «бакалавр» та «магістр» у форму атестаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи;
- наявність графіків контрольних та взаємних відвідувань НПП, графіків самостійної та індивідуальної роботи.

Запевнив представників ректорату, що на кафедрі наявні усі КНМЗД та відповідне навчально-методичне забезпечення до них.

Також звернув увагу на видані навчальні та навчально-методичні посібники НПП кафедри спорту і спортивних ігор.

За результатами ректорату одноголосно була прийнята ухвала, обов'язкова до виконання із зазначенням термінів.

Слухали:

3. Підсумки проходження «Виробничої практики в ДЮСШ в групах початкової підготовки» та «Виробничої практики в ДЮСШ в групах попередньої та спеціалізованої базової підготовки» здобувачами вищої освіти 4 курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт заочної форми навчання.

Виступили:

Алексєєв Олександр, кандидат педагогічних наук, старший викладач.

«Виробнича практика в ДЮСШ в групах початкової підготовки здобувачів вищої освіти 4 курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт заочної форми навчання проходила з 27 вересня по 22 жовтня 2022 року.

Відповідно до робочої програми у здобувачів вищої освіти були сформовані наступні компетентності:

Загальні компетентності:

1. Здатність застосовувати знання у практичній ситуації.
2. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності:

3. Вдосконалення практичних умінь і навичок у процесі проведення навчальних практик: з легкої атлетики, плавання й організації та проведення туристичних походів, з гімнастики, зі спортивних ігор, із зимових видів спорту.

4. Використання професійно-прикладних практичних навичок із виробничих практик в ДЮСШ в групах початкової, попередньої і спеціалізованої базової підготовки для виконавської діяльності.

5. Застосування знань в організації спортивно-масової роботи, визначенні ступеня та глибини засвоєння дітьми різного віку та фізичної підготовленості програмового матеріалу, у використанні різноманітних методів, засобів і форм тренування, прогресивних прийомів керівництва спортивною діяльністю.

6. Формування готовності забезпечувати високий практичний і методичний рівень викладання дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідної спеціальності.

Якісний показник успішності становить 100 %, абсолютний – 100 %.

Петров Андрій, кандидат педагогічних наук, викладач.

«Виробнича практика в ДЮСШ в групах попередньої та спеціалізованої базової підготовки» здобувачів вищої освіти 4 курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт заочної форми навчання пройшла успішно. Здобувачі проходили практику за місцем проживання. Захист відбувся онлайн під час екзаменаційної сесії.

Якісний показник успішності становить 100 %, абсолютний – 100 %.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Тренер з видів спорту» ОС «бакалавр», затвердженої 05 березня 2018 року вченою радою університету (протокол № 2), проходження виробничої практики в ДЮСШ в групах попередньої та спеціалізованої базової підготовки здобувачами вищої освіти зумовила набуття наступних компетентностей:

Загальні компетентності.

- Здатність застосовувати знання у практичній ситуації.
- Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності.

Використання професійно-прикладних практичних навичок із виробничої практики в ДЮСШ в групах попередньої і спеціалізованої базової підготовки

для виконавської діяльності.

Застосування знань в організації спортивно-масової роботи, визначенні ступеня та глибини засвоєння дітьми різного віку та фізичної підготовленості програмового матеріалу, у використанні різноманітних методів, засобів і форм тренування, прогресивних прийомів керівництва спортивною діяльністю.

Формування готовності забезпечувати високий практичний і методичний рівень викладання дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідної спеціальності.

Слухали:

4. Підсумки проходження «Виробничої практики в ДЮСШ в групах спеціалізованої підготовки» здобувачами вищої освіти 1 курсу СВО «магістр» спеціальності 017 Фізична культура і спорт денної форми навчання.

Виступили:

Прозар Микола, завідувач кафедри, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

Відповідно до навчального плану підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 017 Фізична культура і спорт освітньо-професійної програми «Тренер з видів спорту», (термін навчання – 1 рік 4 місяці), Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, «Виробнича практика в дитячій юнацькій спортивній школі в групах спеціалізованої підготовки» тривала з 28.03.2022 р. по 15.04.2024 р. (3 тижні).

Керівник практики: Потапчук Сергій Миколайович,
асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання

з/п	Прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти	База практики
1	Ковальов Сергій Сергійович	Кам'янець-Подільська ДЮСШ № 1 Договір № 1396 від 15.03.2022 р.
2	Козярська Дприна Олександрівна	
3	Константинова Жанна Василівна	
4	Лисак Ангеліна Вікторівна	Кам'янець-Подільська ДЮСШ № 2 Договір № 1397 від 15.03.2022 р.

Керівник практики: Прозар Микола Володимирович,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
доцент, завідувач кафедри спорту і спортивних ігор

	Прізвище, ім'я, по батькові	База практики
--	-----------------------------	---------------

з/п	здобувача вищої освіти	
1	Жогел Анастасія Леонідівна	Кам'янець-Подільська ДЮСШ № 2 Договір № 1397 від 15.03.2022 р.
2	Лю Максим Володимирович	
3	Штефанеса Едуард Святославович	
4	Сліпчук Владислав Володимирович	Ізяславська ДЮСШ Договір № 1398 від 24.03.2022 р.

Керівник практики: Козак Євген Павлович,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спорту і спортивних ігор

з/п	Прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти	База практики
1	Полуян Тимофій Андрійович	Кам'янець-Подільська ДЮСШ № 1 Договір № 1396 від 15.03.2022 р.
2	Вієцький Дмитро Олександрович	

Практику проводили відповідно до програми «Виробничої практики в дитячій юнацькій спортивній школі в групах спеціалізованої підготовки», затвердженої на засіданні кафедри спорту і спортивних ігор 27.08.2021 р. (протокол № 13).

28.03.2022 року провели зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками інструктивну нараду щодо проходження практики.

Захист звітів був проведений 22.04.2022.

За результатами проходження практики здобувачі вищої освіти отримали такі оцінки:

- Ковальов Сергій Сергійович – 78 балів;
- Козярьська Дарина Олександрівна – 80 балів;
- Константинова Жанна Василівна – 90 балів;
- Лисак Ангеліна Вікторівна – 82 балів;
- Жогел Анастасія Леонідівна – 90 балів;
- Лю Максим Володимирович – 77 балів;
- Штефанеса Едуард Святославович – 75 балів;
- Сліпчук Владислав Володимирович – 90 балів;
- Полуян Тимофій Андрійович – 90 балів;
- Вієцький Дмитро Олександрович – 92 балів;

До 28.04.2022 року факультетському керівнику практики Чистяковій Марині Олександрівні, кандидату наук з фізичного виховання і спорту, старшому викладачу кафедри теорії і методики фізичного виховання, потрібно було провести опитування здобувачів вищої освіти через «Анкету для студентів, які пройшли практику».

Усі здобувачів вищої освіти пройшли анкетне опитування 30 квітня 2022 року.

Питання, які безпосередньо стосуються практичної підготовки розпочинають з 10 пункту Результати анкетування наступні.

На десяте питання анкети «Чи достатньо Вам було сформованого рівня знань, умінь і навичок, що Ви отримали в Університеті, для проходження практики?» усі здобувачі вищої освіти дали стверджувальні відповіді.

На одинадцяте питання анкети «Чи достатній, на Вашу думку, термін проходження практики?» усі здобувачі вищої освіти дали стверджувальні відповіді.

На дванадцяте питання анкети «Чи відбувалась у Вас настановна конференція з практики в Університеті?» також усі здобувачі вищої освіти дали стверджувальні відповіді.

На тринадцяте питання анкети «Чи були Ви забезпечені навчально-методичними матеріалами (посібники, робочі зошити тощо) для проходження практики?» усі здобувачі вищої освіти дали стверджувальні відповіді.

На чотирнадцяте питання анкети «Чи було залучено Вас до участі у роботі звітної конференції та чи відбувався захист результатів практики на факультеті?» усі здобувачі вищої освіти дали стверджувальні відповіді.

П'ятнадцяте питання анкети передбачало дати відповідь «Які труднощі у Вас виникали під час проходження практики? (можна обрати декілька варіантів)» у здобувачів вищої освіти труднощів не виникало.

Шістнадцяте питання анкети передбачало оцінити рівень якості організації та проведення практичної підготовки на Вашому факультеті (1 – дуже низька, 5 – висока), один здобувач вищої освіти оцінив практику на добре усі інші на відмінно.

Усі здобувачі вищої освіти задоволені отриманою підсумковою оцінкою за результатами практики.

Вісімнадцяте питання анкети передбачало дати відповідь на питання «Який висновок Ви зробили після проходження практики?». Усі здобувачі вищої освіти зазначили, що на практиці вони переконалися у правильності вибору професії.

Слухали:

5. Результати профорієнтаційної роботи кафедри спорту і спортивних ігор у 2021-2022 навчальному році.

Виступили:

Прозар Микола, завідувач кафедри, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

Проводжу роботу у напрямі профорієнтації з волейбольним клубом «Добродій-медичний університет» м. Вінниця. Планує вступати дві особи на СВО «бакалавр» та одна особа на СВО «магістр».

Райтаровська Ірина, старший викладач.

За результатами профорієнтаційної роботи для здобуття СВО «бакалавр» планує вступати 17 осіб, для здобуття СВО «магістр» – 7 осіб.

Зубаль Майя, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

За результатами профорієнтаційної роботи для здобуття СВО «магістр» планує вступати 2 особи.

Козак Євген, кандидат педагогічних наук, доцент.

Усі здобувачі вищої освіти, спортсмени, які закінчують 4 курс, цього року планують вступати для здобуття СВО «магістр».

Гуска Михайло, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

За результатами профорієнтаційної роботи для здобуття СВО «бакалавр» планує вступати 2 особи.

Інші науково-педагогічні працівники кафедри спорту і спортивних ігор повідомили, що внаслідок проведення профорієнтаційної роботи серед абітурієнтів, на факультет планують поступати ще декілька осіб. Єдине, що потребує уточнення, це правила прийому на факультет фізичної культури, від яких залежать результати вступної кампанії.

Слухали:

6. Затвердження тематики курсових робіт зі спортивно-педагогічного вдосконалення здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня 4-го курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Виступили:

Прозар Микола, завідувач кафедри, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

1. Методичні особливості проведення кондиційного тренування зі здобувачами вищої освіти.

2. Взаємозв'язок технічної та тактичної підготовки кваліфікованих волейболісток.

3. Особливості вдосконалення загальної фізичної підготовки здобувачів вищої освіти засобами волейболу.

4. Особливості вдосконалення спеціальної фізичної підготовки здобувачів вищої освіти засобами волейболу.

5. Загальні особливості вдосконалення технічної підготовки юних волейболістів групи початкової підготовки.

6. Загальні особливості вдосконалення тактичної підготовки юних волейболістів групи базової підготовки.

7. Загальні особливості вдосконалення інтегральної підготовки волейболістів групи спеціалізованої підготовки.

8. Психологічна підготовка у волейболі та її основні аспекти у команді майстрів.

9. Змагальна діяльність волейболісток, як чинник вдосконалення техніко-тактичної майстерності.

10. Особливості функціонування груп початкової, базової, спеціалізованої та підготовки до вищих досягнень з волейболу в ДЮСШ.

Зубаль Майя, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

1. Організація управління фізичною підготовленістю гандболістів.

2. Управління фізичною підготовленістю гандболістів у річному макроциклі навчально-тренувального процесу.

3. Початковий відбір юних спортсменів для занять у секціях зі спортивної боротьби в ДЮСШ.

4. Організація і проведення змагань з техніки туризму з дітьми шкільного віку.

5. Рухливі ігри з елементами футболу та методика їх проведення на уроках фізичної культури в молодших класах.

6. Розвиток швидкісно-силових якостей учнів-старшокласників, які займаються боротьбою на етапі попередньої базової спортивної підготовки.

7. Інновації в розвитку туризму.

8. Інновація в сфері екскурсійного туризму

9. Інтеграція України у світову індустрію гостинності та туризму.

10. Інформаційні технології прийняття рішень в туризмі.

Алексєєв Олександр, кандидат педагогічних наук, старший викладач.

1. Загальна фізична підготовка гравця у настільний теніс, комплексний розвиток фізичних якостей.

2. Техніка гравця у настільний теніс. Рухові особливості пересування гравця по майданчику у підготовчій фазі до удару.

3. Спеціальна фізична підготовка гравців у настільний теніс. Методи розвитку швидкісно-силових якостей.

4. Спеціальна фізична підготовка гравців у настільний теніс. Методи розвитку швидкісно-координаційних здібностей.

5. Тактична підготовка гравців у настільний теніс. Характеристика факторів, що впливають на обрання тактичної моделі ведення гри.

6. Психологічна підготовка гравців у настільний теніс. Система розвитку мотивації до занять настільним тенісом.

7. Еволюційні зміни у правилах гри на різних історичних етапах розвитку світового настільного тенісу.

8. Технічна підготовка гравців у настільний теніс. Методика навчання ударам накат зліва.

9. Тактика гри у настільний теніс. Тактичні ситуації та тактичні моделі у парній грі.

10. Психологічна підготовки гравців у настільний теніс. Система розвитку вольових якостей.

Райтаровська Ірина, старший викладач.

1. Історичне фехтування як вид фізкультурно-спортивної діяльності.

2. Дослідження стану спритності (координації рухів) при тренуваннях з боротьби дзюдо.
3. Силова підготовка юних борців 13-14 років.
4. Філософська складова дзюдо Кодокан в розумінні його засновника.
5. Динаміка рівня розвитку спеціальної фізичної підготовленості дзюдоїстів 15-18 років.
6. Дослідження динаміки спеціальної силовій підготовленості кваліфікованих борців у річному циклі тренувального процесу.
7. Спортивна боротьба в історії українського спорту.

Козак Євген, кандидат педагогічних наук, доцент.

1. Методика удосконалення подач у юних волейболістів ДЮСШ.
2. Організація і проведення змагань зі спортивних ігор в групах ДЮСШ.
3. Комплексне тренування тактичних дій волейболістів у нападі у групах удосконалення ДЮСШ.
4. Методика розвитку групових та тактичних дій в захисті у групах ДЮСШ.
5. Розвиток фізичної підготовки у навчально-тренувальному процесі юних гандболістів.
6. Розвиток швидкісно-силової підготовки юних волейболістів з урахуванням різних ігрових амплуа.
7. Технологія розвитку спеціальної витривалості у юних волейболістів 15-17 років.
8. Методика удосконалення технічної підготовки юних волейболістів різних вікових груп.
9. Використання засобів акробатичних вправ у групах ДЮСШ з волейболу.
10. Індивідуальна технічна підготовка волейболістів.
11. Комплексне тренування тактичних дій волейболістів в нападі.

Гуска Михайло, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

1. Особливості швидкісно-силової підготовки борців 13-14 років.
2. Методика підготовки борців до змагань.
3. Боротьба самбо – як вид спортивної діяльності.
4. Планування та облік навчально-тренувальної роботи груп зі спортивної боротьби в ДЮСШ.
5. Методика вивчення кидка через спину у різних видах боротьби.
6. Зміст і послідовність навчання базовій техніці самбо в ДЮСШ.
7. Організація відбору юних борців у ДЮСШ.
8. Організація проведення змагань з боротьби.
9. Систематизація і характеристика тестів, що застосовуються для контролю фізичного стану борців.
10. Особливості розвитку фізичних якостей у борців традиційних видів боротьби.
11. Значення і місце спортивної боротьби в Олімпійському русі.
12. Багаторічна підготовка борців.

13. Підвищення спеціальної фізичної підготовки єдиноборців у процесі річного тренування.

14. Коригування процесів відновлення організму борців високого класу.

Мазур Василь, викладач.

1. Дослідження співвідношень фізичної і технічної підготовки у групах початкової підготовки ДЮСШ на заняттях з боротьби.

2. Вплив передзмагальної регуляції маси тіла на працездатність борців.

3. Теоретична підготовка у системі техніко-тактичного вдосконалення юних борців ДЮСШ.

4. Оптимізація дії силових і швидко-силових навантажень у процесі багатолітнього тренування борців групи базової підготовки ДЮСШ.

5. Дослідження ефективності використання великих тренувальних навантажень в період підготовки борців до змагань.

6. Методика навчання складним техніко-тактичним діям борців в навчально-тренувальних групах ДЮСШ.

7. Методика розвитку рухових здібностей юних борців ДЮСШ у навчально-тренувальному процесі.

8. Розвиток координаційних здібностей в юних борців ДЮСШ у навчально-тренувальному процесі.

9. Особливості початкового відбору школярів для занять спортивною боротьбою в ДЮСШ.

10. Особливості організації, планування та обліку роботи груп ДЮСШ зі спортивної боротьби.

11. Рухливі ігри як засіб підвищення ефективності початкового відбору школярів для занять спортивною боротьбою в ДЮСШ.

12. Управління процесом підготовки юних борців ДЮСШ, як засіб підвищення ефективності їх змагальної діяльності.

13. Дослідження ефективності впливу парної бані на відновні процеси та згонку маси тіла борців ДЮСШ.

14. Методика навчання елементам техніки вільної боротьби на етапі початкової підготовки ДЮСШ.

15. Методика розвитку швидкості юних борців на етапі базової підготовки.

16. Особливості навчання елементам базової технічної підготовки юних борців ДЮСШ.

Петров Андрій, кандидат педагогічних наук, викладач.

1. Методика розвитку силових здібностей у футболістів на навчально-тренувальних заняттях в ДЮСШ.

2. Дослідження впливу тренувальних навантажень на зміну рівня фізичної працездатності у юних футболістів в ДЮСШ.

3. Методика розвитку витривалості футболістів в ДЮСШ.

4. Методика розвитку швидкісних здібностей у футболістів на навчально-тренувальних заняттях в ДЮСШ.

5. Методика виховання координаційних здібностей у футболістів в ДЮСШ.

6. Вплив рухової активності на функціональні системи організму груп базової спортивної підготовки з футболу.

7. Пластична та координаційна підготовка юних футболістів в ДЮСШ.

8. Методика розвитку спритності у футболістів на навчально-тренувальних заняттях в ДЮСШ.

9. Фізична підготовка юних футболістів різних ігрових амплуа на етапі спеціалізованої базової підготовки.

10. Організація та проведення педагогічного контролю в системі підготовки футболістів.

11. Засоби і методи відновлення та попередньої стимуляції працездатності футболістів в ДЮСШ

12. Моделювання динаміки рівня фізичної підготовленості футболістів у змагальному періоді.

Стасюк Вадим. Кандидат наук з фізичного виховання та спорту, старший викладач.

1. Вплив ігрових вправ на розвиток технічної майстерності футболістів.

2. Характеристика особливостей розташування та дій гравців в різних тактичних системах у футболі.

3. Роль тренера в управлінні футбольною командою.

4. Види і системи проведення змагань з футболу в Україні.

5. Засоби і методи спрямовані на розвиток рухових якостей футболістів.

6. Критерії оцінки рівня підготовки футболістів.

7. Способи і форми відновлення та стимуляції працездатності футболістів.

8. Відбір у футболі на етапі попередньої підготовки.

9. Еволюція тактичних систем у футболі.

10. Відбір юних футболістів в групи початкової підготовки.

11. Тактичні функції гравців у футболі.

12. Модельні характеристики техніко-тактичних дій юних футболістів.

13. Методика відбору на попередньому етапі в секції з футболу.

14. Підготовка кваліфікованих спортсменів (на прикладі футболу).

15. Характеристика організаційної структури управління футболом в Україні.

16. Характеристика гри у футбол і особливості її впливу на організм спортсменів.

17. Визначення ефективності і надійності техніко-тактичних дій.

18. Особливості занять футболом з жінками.

19. Зміст фізичної підготовки у футболі.

Слухали:

**7. Зміна теми кваліфікаційної роботи здобувача СВО «магістр»
Олександра Снегова.**

Виступили:

Прозар Микола, завідувач кафедри, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

Поступила заява від доцента Гуски М. Б. із проханням надати дозвіл на заміну теми кваліфікаційної роботи Снегова О. С., студента заочної форми навчання спеціальності 017 Фізична культура і спорт, з «Національна спрямованість фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку засобами українських народних рухливих ігор і забав» на «Національна спрямованість народних рухливих ігор і забав у системі спортивного тренування для груп початкової підготовки».

Слухали:

8. Розгляд орієнтованого педагогічного навантаження на 2022-2023 навчальний рік.

Виступили:

Прозар Микола, завідувач кафедри, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

Відповідно до наказу ректора від 02.05.2022 року за № 56-ОД «Про проведення розрахунків навчального навантаження НПП університету на 2022-2023 н.р.

Для підготовки до 2022-2023 навчального року, належної організації освітнього процесу та його кадрового забезпечення, планування обсягів навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедр університету на 2022-2023 навчальний рік та на виконання ухвал вченої ради університету від 31 березня 2022 року (протокол № 4) з питання «Затвердження орієнтовних обсягів навчального навантаження науково-педагогічних працівників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2022-2023 навчальний рік від 28 квітня 2022 року (протокол № 5) з питань «Затвердження Норм часу для планування й обліку навчальної роботи науково-педагогічних працівників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2022-2023 навчальний рік», «Стан бюджетного фінансування університету та шляхи економії коштів»,

1. Ввести в дію Орієнтовні обсяги навчального навантаження науково-педагогічних працівників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2022-2023 навчальний рік, що додаються (додаток 1).

Взяти до уваги, що відповідно до статті 56 Закону України «Про вищу освіту»:

- робочий час науково-педагогічних працівників становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу) і передбачає час виконання ними навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи в поточному навчальному році, обсяг яких має бути зафіксований в Індивідуальному плані роботи викладача та її обліку;

- максимальне навчальне навантаження на одну ставку науково-педагогічного працівника університету не може перевищувати 600 годин на навчальний рік.

Тривалість робочого часу науково-педагогічного працівника, прийнятого на роботу з виконанням обов'язків на одну ставку, на 2022-2023 навчальний рік становить 1520 годин за умови середньотижневої тривалості робочого часу 36 годин.

За умови виконання науково-педагогічним працівником обов'язків гаранта освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми (на підставі наказу ректора університету «Про затвердження гарантів освітніх програм за спеціальностями університету») планувати виконання цієї роботи обсягом 50 год упродовж навчального року в розділі «Організаційна робота» Індивідуального плану роботи викладача та її обліку.

У разі, якщо кількість посад науково-педагогічних працівників, розрахована на основі навчальних планів відповідної освітньої програми зі спеціальності, перевищує гранично можливу кількість посад науково-педагогічних працівників для забезпечення освітнього процесу з цієї спеціальності, розраховану до фактично доведеного фінансування університету на 2022 рік, встановлені орієнтовні обсяги індивідуального навчального навантаження науково-педагогічних працівників пропорційно збільшують для всіх науково-педагогічних працівників, які забезпечують виконання навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти відповідної освітньо-професійної програми зі спеціальності, але не можуть перевищувати 600 годин на одну ставку.

2. Ввести в дію Норми часу для планування й обліку навчальної роботи науково-педагогічних працівників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2022-2023 навчальний рік, що додаються (додаток 2).

3. Завідувачам кафедр:

3.1. Під час планування навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедри на 2022-2023 навчальний рік керуватися:

3.1.1. Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України 30 грудня 2015 року № 1187 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 року № 365), зокрема п. 36-38.

Взяти до уваги, що вимога наявності досягнень у професійній діяльності (п.38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності) не застосовується до науково-педагогічних (наукових) працівників, які:

- мають стаж науково-педагогічної роботи менше трьох років;
- мають статус учасника бойових дій;
- працюють на посадах науково-педагогічних (наукових) працівників на умовах сумісництва в обсязі 0,25 або менше, або 150 годин навчального навантаження на навчальний рік.

3.1.2. Навчальними та робочими навчальними планами підготовки здобувачів вищої освіти ступенів вищої освіти «бакалавр», «магістр», «доктор філософії» денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

3.1.3. Орієнтовними обсягами навчального навантаження науково-педагогічних працівників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2022-2023 навчальний рік, що додаються (додаток 1).

3.1.4. Нормами часу для планування й обліку навчальної роботи науково-педагогічних працівників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2022-2023 навчальний рік, що додаються (додаток 2).

3.1.5. Нормами часу для планування та обліку навчального навантаження науково-педагогічних працівників із керівництва всіма видами практик на 2022-2023 навчальний рік.

3.1.6. Наказом ректора університету від 18 квітня 2022 р. № 48-ОД «Про закріплення навчальних дисциплін (практик) за кафедрами університету на 2022-2023 навчальний рік».

3.1.7. Наказом ректора університету від 29 квітня 2022 року № 54-ОД «Про затвердження переліків навчальних дисциплін вільного вибору, обраних здобувачами ступенів вищої освіти «бакалавр» (I-III курси) та «магістр» (I курс) денної та заочної форм здобуття вищої освіти, на 2022-2023 навчальний рік».

3.1.8. Наказом ректора університету «Про склад екзаменаційних комісій на 2022-2023 навчальний рік».

3.1.9. Прогнозованим контингентом здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) (II-IV курси) та другого (магістерського) (II курс) рівнів вищої освіти на 2022-2023 навчальний рік (денна форма здобуття вищої освіти), Прогнозованим контингентом здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) (II-IV курси) та другого (магістерського) (II курс) рівнів вищої освіти на 2022-2023 навчальний рік (заочна форма здобуття вищої освіти), затвердженими наказом ректора університету від 07 квітня 2022 р. № 42-ОД «Про підготовку до 2022-2023 навчального року».

3.1.10. Взяти до уваги, що:

- нормативна кількість здобувачів вищої освіти в одній академічній групі складає 30 осіб;

- поділ академічних груп на підгрупи здійснюють на підставі подання декана факультету/в. о. директора навчально-наукового інституту української філології та журналістики з урахуванням ухвали вченої ради факультету/навчально-наукового інституту української філології та журналістики, погоджують із першим проректором і затверджують наказом ректора університету «Про розподіл здобувачів денної та заочної форм здобуття вищої освіти за потоками, академічними групами, підгрупами на 2022-2023 навчальний рік»;

- академічні групи здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів із чисельністю менше 10 осіб (для денної форми здобуття вищої освіти) та менше 5 осіб (для заочної форми здобуття вищої освіти) є малокомплектними. Такі академічні групи (за можливості) об'єднують у потоки для проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних

занять, консультацій із навчальних дисциплін та екзаменаційних (семестрових) консультацій. Координацію цієї роботи здійснює навчальний відділ;

- прогнозований контингент здобувачів вищої освіти I курсу денної та заочної форм здобуття вищої освіти відповідної освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми зі спеціальності на 2022-2023 навчальний рік рекомендовано розраховувати з урахуванням чисельності здобувачів вищої освіти I курсу 2021-2022 навчального року, але не менше 10 осіб денної форми здобуття вищої освіти та 5 осіб заочної форми здобуття вищої освіти відповідної освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми зі спеціальності.

3.2. Під час планування методичної, наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників кафедри на 2022-2023 навчальний рік керуватися Нормами часу для планування і обліку основних видів методичної, наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, затвердженими вченою радою університету 29 червня 2021 року (протокол № 8) та введеними в дію наказом ректора університету від 29 червня 2021 року № 84-ОД.

3.3. Здійснити розподіл орієнтовної кількості курсових і кваліфікаційних/дипломних робіт між науково-педагогічними працівниками кафедри з урахуванням відповідності їх освітньої та/або професійної кваліфікації.

3.4. Під час планування навчального навантаження з керівництва практикою здобувачів вищої освіти взяти до уваги, що до керівництва практикою залучають досвідчених науково-педагогічних працівників зі стажем роботи не менше ніж 5 років. У разі планування навчального навантаження з керівництва виробничою педагогічною практикою здобувачів вищої освіти взяти до уваги, що до керівництва практикою залучають досвідчених науково-педагогічних працівників зі стажем педагогічної роботи не менше ніж 3 роки.

3.5. До 20 травня 2022 року спільно з навчальним відділом здійснити розрахунок обсягів орієнтовного навчального навантаження кафедр на 2022-2023 навчальний рік.

3.6. До 30 травня 2022 року розглянути на засіданнях кафедр питання щодо розподілу орієнтовного навчального навантаження між науково-педагогічними працівниками кафедр на 2022-2023 навчальний рік. Інформацію щодо розподілу орієнтовного навчального навантаження між науково-педагогічними працівниками на 2022-2023 навчальний рік подати до навчального відділу до 10 червня 2022 року.

Взяти до уваги, що в окремих випадках, у разі неможливості забезпечення освітнього процесу штатними науково-педагогічними працівниками, вакантні посади науково-педагогічних працівників можуть бути заміщені за трудовим договором до проведення конкурсного заміщення цих посад у 2022-2023 навчальному році.

3.7. До 20 вересня 2022 року спільно з навчальним відділом здійснити коригування обсягів навчального навантаження кафедр та індивідуального

навчального навантаження їх науково-педагогічних працівників на 2022-2023 навчальний рік з урахуванням результатів вступної кампанії 2022 року та вибору навчальних дисциплін здобувачами I курсу ступеня вищої освіти «магістр» (на підставі наказу ректора університету «Про затвердження переліків навчальних дисциплін вільного вибору, обраних здобувачами I курсу ступеня вищої освіти «магістр» денної та заочної форм здобуття вищої освіти на 2022-2023 навчальний рік»).

4. Деканам факультетів, виконувачу обов'язків директора навчально-наукового інституту української філології та журналістики, завідувачам випускових кафедр взяти до уваги: якщо навчальним планом підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» з відповідної спеціальності визначено атестацію у формі комплексного кваліфікаційного екзамену або захисту кваліфікаційної/дипломної роботи, до написання дипломних робіт (проектів) залучати лише тих здобувачів вищої освіти цієї спеціальності, які мають оцінки «відмінно» і «добре» за результатами екзаменаційних сесій та активно займаються науково-дослідною роботою.

5. Навчальному відділу:

5.1. До 20 травня 2022 року спільно із завідувачами кафедр здійснити розрахунок обсягів орієнтовного навчального навантаження кафедр на 2022-2023 навчальний рік.

5.2. До 20 червня 2022 року здійснити розрахунок ставок науково-педагогічних працівників кафедр університету на 2022-2023 навчальний рік.

5.3. До 30 червня 2022 року забезпечити підготовку проекту наказу «Про обсяги навчального навантаження штатних науково-педагогічних працівників університету на 2022-2023 навчальний рік».

5.4. До 20 вересня 2022 року спільно із завідувачами кафедр здійснити коригування обсягів навчального навантаження кафедр та індивідуального навчального навантаження їх науково-педагогічних працівників на 2022-2023 навчальний рік з урахуванням результатів вступної кампанії 2022 року та змін у контингенті здобувачів вищої освіти.

У 2021-2022 навчальному році загальне навантаження кафедри спорту і спортивних ігор враховуючи добір складало 7 977 годин.

Станом на 18 травня 2022 року загальні обсяги навчального навантаження складають 6 906 годин, різниця відповідно складає 1017 годину.

Враховуючи те, що у 2022-2023 н.р. ставка доцента кафедри складає 600 годин (було 590), виконання обов'язків гаранта відповідно до наказу ректора необхідно записувати в організаційну роботу (мінус 50 годин), ставка заслуженого тренера України складає 570 годин (було 560 годин). На кваліфікаційні екзамен СВО «бакалавр» та «магістр» спеціальності 017 Фізична культура і спорт, денна та заочна форма здобуття вищої освіти запрошений зовнішній стейкхолдер Костюкевич В. М. однозначно навантаження 2022-2023 має тенденцію до скорочення. Ще одним із «негативних» факторів є те що у Додатку 2 «Норми часу для планування й обліку НПП К-ПНУ імені Івана Огієнка є те, що з окремих навчальних дисциплін допускається поділ академічної групи на підгрупи з чисельністю не

менше 18 осіб у разі, якщо чисельність здобувачів ВО при проведенні практичних занять регламентована особливостями вивчення таких дисциплін або дотримання безпечних умов навчання.

Слухали:

9. Затвердження результатів підвищення кваліфікації (стажування) НПП кафедри спорту і спортивних ігор.

Виступили:

Прозар Микола, завідувач кафедри, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

29 квітня 2022 року закінчив курс «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» на платформі масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. Форма навчання – дистанційна. Кількість годин – 60 (2 кредити ЄКТС).

28 квітня 2022 року закінчив курс «Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: нові вимоги і можливості» на платформі масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. Форма навчання – дистанційна. Кількість годин – 15 (0,5 кредита ЄКТС).

Слухали:

10. Особливості підготовки звіту про самооцінювання освітньої програми.

Виступили:

Прозар Микола, завідувач кафедри, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

За попередніми даними восени 2022 року ОПП «Тренер з видів спорту» СВО «магістр» буде проходити акредитацію. Тому нам необхідно здійснити повну підготовку для успішного її проходження.

Для якісної підготовки звіту про само оцінювання вам необхідно ознайомитись та проаналізувати критерії, методичні рекомендації, взірці звітів інших провідних вузів тощо.

Усю інформацію я надішлю вам на електронні пошти для вивчення. Через певний термін у нас буде семінар, під час якого ми детально проаналізуємо кожен критерій та підкритерій.

Слухали:

11. Затвердження наскрізних програм практик (редакція 2022 року), здобувачів вищої освіти СВО «бакалавр» та «магістр» спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Виступили:

Микола ПРОЗАР, завідувач кафедри, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

Науково-педагогічними працівниками кафедри спорту і спортивних ігор були розроблені наскрізні програми практик здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт відповідно до затверджених у 2022 році ОПШ «Тренер з видів спорту» СВО «бакалавр» та «магістр». Зокрема оновлена інформація стосовно переліку практик згідно навчальних планів, формування загальних та спеціальних компетентностей, загальних положень, які стосуються баз практик та керівництва практикою тощо. Крім цього, для кожного виду практики детально розписані методи, засоби та критерії оцінювання.

У подальшому для розробки робочих програм практик, які передбачені навчальними планами 2022 року, брати за основу зміст наскрізних програм. Варто звернути увагу на те, щоб до процесу оновлення змісту робочих програм залучати фахівці-практиків, та враховувати побажання стейкхолдерів.

Ухвалили:

1. Інформацію про бібліотеку і доступні електронні ресурси для науково-педагогічних працівників взяти до уваги. Сприяти поповненню електронних ресурсів та архіву бібліотеки.

2. Інформацію стосовно інформаційного та навчально-методичного забезпечення кафедри спорту і спортивних ігор для забезпечення освітніх компонентів професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступенів вищої освіти «бакалавр» та «магістр», які навчаються за освітньо-професійними програмами «Тренер з видів спорту» спеціальності 017 Фізична культура і спорт, взяти до уваги. Виконати ухвалу засідання ректорату з цього питання від 12 травня 2022 року.

3. Затвердити результати проходження «Виробничої практики в ДЮСШ в групах початкової підготовки» та «Виробничої практики в ДЮСШ в групах попередньої та спеціалізованої базової підготовки» здобувачами вищої освіти 4 курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт заочної форми навчання. Удосконалити робочі програми цих практик на наступний навчальний рік. Активізувати роботу здобувачів вищої освіти стосовно проходження анкетування.

4. Затвердити результати проходження «Виробничої практики в ДЮСШ в групах спеціалізованої підготовки» здобувачами вищої освіти 1 курсу СВО «магістр» спеціальності 017 Фізична культура і спорт денної форми навчання. Удосконалити робочу програму практики.

5. Продовжувати профорієнтаційну роботу серед потенційних абітурієнтів. Ознайомитись із загальними правилами вступу 2022 року.

6. Затвердити тематику курсових робіт зі спортивно-педагогічного вдосконалення здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня 4-го курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

7. Рекомендувати вченій раді факультету змінити попередню тему кваліфікаційної роботи Снегова О. С. на тему запропоновану науковим керівником.

8. Затвердити розподіл орієнтовного навчального навантаження між науково-педагогічними працівниками кафедри спорту і спортивних ігор на 2022-2023 навчальний рік.

9. Затвердити результати стажування Прозара М. В. та клопотати перед Вченою радою факультету про зарахування підвищення кваліфікації з теми «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів».

10. З інформацією про самооцінювання ознайомитись та детально проаналізувати.

11. Затвердити наскрізні програми практик (редакція 2022 року) для здобувачів вищої освіти СВО «бакалавр» та «магістр» спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

**Завідувач кафедри спорту і
спортивних ігор**

Микола ПРОЗАР

Секретар

Юлія ПЕТРОВА